

ΑΠΟΦΑΣΗ

Τροποποίηση του Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Πολιτισμικές και Κινηματογραφικές Σπουδές» («Cultural and Cinema Studies»)

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. τις διατάξεις του ν. 4957/22 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις.» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,
2. την υπ' αριθμ. 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α'141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα,
3. τις διατάξεις του ν.4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α'83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,
4. το π.δ. 85/31-5-2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α'124),
5. τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (189 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
6. την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (Β'1466),
7. την υπ' αριθμ. 1432/20-01-2023 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (Β'932),
8. την υπ' αριθμ. 728/30-05-2018 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία ιδρύθηκε το ΠΜΣ «Πολιτισμικές και Κινηματογραφικές Σπουδές» του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ (Β'2762)
9. την υπ' αριθμ. 1021/11-9-2018 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του ΠΜΣ «Πολιτισμικές και Κινηματογραφικές Σπουδές» του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ (Β'4584)
10. την υπ' αριθμ. 224 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του κανονισμού του ΠΜΣ «Πολιτισμικές και Κινηματογραφικές Σπουδές» του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ (Β'2155)
11. την υπ' αριθμ. 666 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του κανονισμού του ΠΜΣ «Πολιτισμικές και Κινηματογραφικές Σπουδές» του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ (Β'3153)
12. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 24-1-2023)
13. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (7^η συνεδρία 28-02-2023)
14. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού

αποφασίζει:

την τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του ΕΚΠΑ με τίτλο «Πολιτισμικές και Κινηματογραφικές Σπουδές» («Cultural and Cinema Studies»), από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/22 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

1.1 Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Πολιτισμικές και Κινηματογραφικές Σπουδές» είναι η παραγωγή ενός επιστημονικού δυναμικού εξειδικευμένου σε θέματα πολιτισμού, τόσο στη συγχρονική όσο και στη διαχρονική τους διάσταση. Ο κινηματογράφος, οι εικαστικές και οι παραστατικές τέχνες, το θέατρο, η λογοτεχνία, η πόλη, ζητήματα φύλου, κ.ά., προσεγγίζονται αυτοτελώς, αλλά και με στόχο να αναδειχθούν οι πολλαπλές μεταξύ τους συνάψεις. Το εργαστήριο Οπτικοακουστικών μέσων, καθώς και το εργαστήριο Τεχνών και Πολιτιστικής Διαχείρισης υποστηρίζουν τα μαθήματα προσφέροντας στις φοιτήτριες και στους φοιτητές την απαραίτητη τεχνική κατάρτιση για κινηματογραφικές, θεατρικές, δημοσιογραφικές εφαρμογές, καθώς και την απαραίτητη θεωρητική κατάρτιση για όσες και όσους επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο διδακτορικό επίπεδο.

1.2 Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πολιτισμικών και Κινηματογραφικών Σπουδών», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

1.3. Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ, της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

1.4. Μαθησιακά αποτελέσματα και προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα προκύπτουν μέσα από την εξέταση θεωρητικών εννοιών των πολιτισμικών και κινηματογραφικών σπουδών και την εφαρμογή τους σε αναλύσεις πολιτισμικών και κινηματογραφικών «κειμένων». Πιο συγκεκριμένα, με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων και της διπλωματικής εργασίας, οι φοιτητές/τριες:

- έχουν εξοικειωθεί με τους όρους των πολιτισμικών και κινηματογραφικών σπουδών
- κατέχουν αναλυτικά και ερμηνευτικά εργαλεία που θα τους επιτρέπουν να προσεγγίζουν «δύσκολα» κινηματογραφικά, θεατρικά, λογοτεχνικά, εικαστικά έργα
- είναι σε θέση να αξιοποιούν συνδυαστικά θεωρητικές μελέτες και μεθοδολογίες στις προσεγγίσεις τους
- μπορούν να κάνουν σύντομα video-essays
- δύνανται να συγγράφουν ακαδημαϊκές εργασίες
- έχουν την ικανότητα να συζητούν δημιουργικά γύρω από θέματα κινηματογράφου, θεάτρου, εικαστικών τεχνών, λογοτεχνίας και γενικότερα γύρω από θέματα του πολιτισμικού γίνεσθαι
- έχουν εξοικειωθεί, θεωρητικά και πρακτικά, με τις αρχές της κινηματογράφησης και του μοντάζ
- έχουν γνωρίσει τα θεωρητικά εργαλεία του Κινηματογράφου της Παρατήρησης ώστε να ερμηνεύουν οπτικοακουστικά «κείμενα» που ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία
- έχουν κατακτήσει την τεχνογνωσία η οποία τους επιτρέπει να ολοκληρώσουν ταινίες μικρού μήκους με τη μέθοδο του Κινηματογράφου της Παρατήρησης
- είναι σε θέση να εμβαθύνουν σε ζητήματα καλλιτεχνικής δημιουργίας

ΑΡΘΡΟ 2. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Τμήματος αρμόδια όργανα είναι:

2.2.1 Η **Συνέλευση** του Τμήματος. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Π.Μ.Σ. της Σχολής/του Τμήματος,

γ) εισηγείται εκπροσώπους για τον ορισμό των Επιτροπών Προγραμμάτων Σπουδών των ΔΠΜΣ στα οποία συμμετέχει το Τμήμα.

δ) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ. κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε.

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

στ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

ζ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος,

η) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

2.2.2 Η **Συντονιστική Επιτροπή** (Σ.Ε.)

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον/την Διευθυντή/τρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Δύνανται επίσης να συμμετάσχουν και ομότιμοι καθηγητές/τριες που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής/του Τμήματος. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση της Σχολής/του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

ε) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής/του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ζ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

η) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει

προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

θ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών,

ι) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

2.2.3 Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση της Σχολής/του Τμήματος

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός/ή υπεύθυνος/η του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

α) Η Γραμματεία του Τμήματος είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος μπορεί να ορίζει υπάλληλο ή υπαλλήλους -ανάλογα με τον αριθμό των Π.Μ.Σ. και τον φόρτο εργασίας- ως αρμόδιο/ους για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

γ) Σε περίπτωση που το επιτρέπουν οι οικονομικοί πόροι του Π.Μ.Σ. μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος.

ΑΡΘΡΟ 3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των ελληνικών πανεπιστημίων, των αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Α.Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε 16 (δεκαέξι) συνολικά. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

3.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

ΑΡΘΡΟ 4. ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

4.2 Κάθε Ιούνιο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

4.3 Η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει στη Σ.Ε. τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής ή γαλλικής γλώσσας επιπέδου Γ1/C1 (ή πτυχίο αγγλόφωνου ή γαλλόφωνου Πανεπιστημίου)
- 2 Συστατικές επιστολές (εξαιρούνται οι απόφοιτοι του Τμήματος ΕΜΜΕ)
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους, οι οποίοι επιθυμούν να συμμετέχουν σε ΠΜΣ που διοργανώνεται στην ελληνική γλώσσα.
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής

4.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους και ο εκάστοτε τίτλος να συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων και τίτλων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,
- ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα

κριτήρια:

Παράμετρος	Συμμετοχή στον βαθμό κατάταξης
Βαθμός Πτυχίου	25%
Πτυχιακή εργασία	5%
Άλλο δίπλωμα (M.A., MSc/PhD)	10%
Άλλη ξένη γλώσσα (ή γλώσσες) εκτός από την πρώτη, σε επίπεδο Γ1/C1	5%
Εργασιακή Εμπειρία συναφή με το αντικείμενο του ΠΜΣ	10%
Επιστημονικές Δημοσιεύσεις σε περιοδικά/ πρακτικά συνεδρίων με κριτές	15 %
Συνέντευξη σε επιτροπή οριζόμενη από τη Σ.Ε. (στη συνέντευξη δύναται να περιλαμβάνεται και συγγραφή δοκιμίου, για το οποίο δεν απαιτείται ειδική προετοιμασία)	30%

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος.

Οι επιτυχόντες/ούσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Εισάγονται επίσης ισοβαθμήσαντες στην τελευταία θέση, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10 % του ανώτατου αριθμού εισακτέων. Ως ισοβαθμία θεωρείται η βαθμολογική διαφορά έως 0,5 του βαθμού κατάταξης με τον τελευταίο επιτυχόντα.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

ΑΡΘΡΟ 5. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε 3 (τρία) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

5.2 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση. Η παράταση δεν υπερβαίνει το 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα 4 (τέσσερα) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου ο μεταπτυχιακός φοιτητής/ η μεταπτυχιακή φοιτήτρια διαγράφεται κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

5.3 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται άπαξ, και μόνο για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα

αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής /τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.4 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος.

ΑΡΘΡΟ 6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1 Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2 Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά 90 (ενενήντα) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν Εργαστηριακές εφαρμογές.

6.3 Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η ελληνική και η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή, μετά από αίτημα προς τη Σ.Ε., η αγγλική.

6.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική ενασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, παρακολούθηση τυχόν εργαστηρίων ή/και φροντιστηριακών ασκήσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, καθώς και σε εκπόνηση, συγγραφή και εξέταση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6.5 Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο τρίτο εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με 30 (τριάντα) ECTS.

6.6 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

6.7 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο		
Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ. ώρες	ECTS
Εισαγωγή στις Κινηματογραφικές Σπουδές	3	10
Εισαγωγή στις Πολιτισμικές Σπουδές	3	10
Μαθήματα επιλογής (επιλογή ενός μαθήματος)		
Ο Κινηματογράφος της Παρατήρησης I	3	10
Ζητήματα αρχείου και Κινηματογραφοφιλίας	3	10
Δημοφιλής κουλτούρα και πολιτική της ταυτότητας	3	10
Σύνολο		30
Β' εξάμηνο		
Μαθήματα επιλογής (επιλογή τριών μαθημάτων)	Διδ. ώρες	ECTS
Ο Κινηματογράφος της Παρατήρησης II	3	10
Πόλη και Κινηματογράφος	3	10
Αρχαία τραγωδία και σύγχρονο δράμα	3	10
Ζητήματα καλλιτεχνικής δημιουργίας	3	10
Ανάλυση λογοτεχνικού κειμένου	3	10
Σύνολο		30
Γ' εξάμηνο		
Μαθήματα	Διδ. ώρες	ECTS
Διπλωματική εργασία		30
Σύνολο		30
Σύνολο		90

6.8. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δύο υποχρεωτικά μαθήματα και τέσσερα μαθήματα επιλογής, από τα κάθε φορά προσφερόμενα. Τα μαθήματα επιλογής θα ενεργοποιούνται εφόσον συμπληρώνεται ο ελάχιστος αριθμός των 4 (τεσσάρων) φοιτητών/τριών που θα τα δηλώνουν μέχρι και τη δεύτερη εβδομάδα των μαθημάτων. Το πρόγραμμα των μαθημάτων περιέχει πολλές εναλλακτικές προτάσεις επειδή οι Πολιτισμικές και Κινηματογραφικές Σπουδές καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα, το οποίο επιτρέπει ή μάλλον επιβάλλει διαφορετικές προσεγγίσεις. Στόχος, παράλληλα, της ΣΕΠΜΣ είναι να αξιοποιεί την ανατροφοδότηση που θα λαμβάνει κάθε έτος από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές και να ανανεώνει, ανάλογα, το πρόγραμμα. Επομένως, ανάλογα με την ανατροφοδότηση, με τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων και των συνεργατών τους, και σε συνάφεια με τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα, αλλά και ανάλογα με τις θεματικές ή χρονικές τομές οι οποίες θα επιλέγονται κάθε ακαδημαϊκό έτος, το πρόγραμμα μαθημάτων θα διαμορφώνεται με ένα ευρύ περιθώριο διαφορετικών συνδυασμών, κατά τους οποίους θα είναι δυνατόν ορισμένα από τα μαθήματα να αποκτούν εργαστηριακό χαρακτήρα, και αντιστρόφως, καθώς επίσης τα μαθήματα επιλογής να μετατρέπονται σε υποχρεωτικά, και αντιστρόφως. Επίσης, μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου να μεταφέρονται στο εαρινό, και αντιστρόφως. Κατά την κατάρτιση του προγράμματος κάθε έτους, η Σ.Ε. δικαιούται να ενεργοποιεί ή να απενεργοποιεί μαθήματα μετά από έγκριση της Συνέλευσης Τμήματος. Οι υποψήφιοι/ες θα πρέπει να ανατρέχουν στην περιγραφή μαθημάτων η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ ώστε να πληροφορούνται αναφορικά με το πρόγραμμα σπουδών κάθε έτους.

1) Εισαγωγή στις Κινηματογραφικές Σπουδές

Το μάθημα αυτό εισάγει τους/τις φοιτητές/τριες στα τρία βασικά πεδία των κινηματογραφικών σπουδών, τη θεωρία, την ιστορία και την κριτική και στη μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Διαβάζοντας κείμενα σημαντικών θεωρητικών του κινηματογράφου μεταξύ των οποίων οι A. Bazin, K. Metz, L. Mulvey, T. Elsaesser, D. Bordwell κ.ά, ανατρέχουμε σε σημαντικές ταινίες και δημιουργούς και αναρωτιόμαστε για την κινηματογραφική αφήγηση και το ύφος, για τη σχέση του κινηματογράφου με την πραγματικότητα, την ιδεολογία, τις άλλες μορφές τέχνης. Κάθε ακαδημαϊκή χρονιά μπορεί να δίνεται έμφαση σε διαφορετικές προσεγγίσεις ανάγνωσης του κινηματογραφικού κειμένου και φαινομένου. Ενδεικτικοί άξονες που μπορεί να εξετάζονται είναι: Α) Η σύζευξη ιστορίας κινηματογράφου και θεωρίας: ο πρώιμος κινηματογράφος ως αρχαιολογία των νέων μέσων, η θεωρία του σοβιετικού μοντάζ και ο σοβιετικός κινηματογράφος, η έννοια του ρεαλισμού και ο ιταλικός νεορεαλισμός, η θεωρία του δημιουργού, η νουβέλ βαγκ και οι επιδράσεις της στον σύγχρονο κινηματογράφο τέχνης, Β) το είδος ως κατηγορία ανάλυσης και η σημασιολογική / συντακτική ανάλυση του, από το κλασικό Χόλιγουντ στα υβρίδια την περίοδο του μεταμοντερνισμού, Γ) συγκριτικές κειμενικές αναλύσεις της σχέσης κλασικού και μετακλασικού κινηματογράφου Δ) ο 'Τρίτος κινηματογράφος και οι μετα-αποικιακές θεωρίες (καθώς και πρόσφατοι όροι όπως 'transnational cinema', 'cinema of small nation') κ.ά.

2) Εισαγωγή στις Πολιτισμικές Σπουδές

Οι Πολιτισμικές Σπουδές (Cultural Studies) γεννήθηκαν μέσα από τις έντονες κοινωνικές και ιδεολογικές ζυμώσεις των δεκαετιών του 1960 και 1970 και είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη στροφή του ενδιαφέροντος στις λαϊκές μορφές έκφρασης, η οποία οδήγησε με τη σειρά της σε έναν διευρυμένο ορισμό της κουλτούρας και στην αναγνώρισή της ως δομικό στοιχείο των σύγχρονων κοινωνιών. Θεμελιωτές των Πολιτισμικών Σπουδών θεωρούνται οι R. Williams, E.P. Thompson και R. Hoggart και κομβικό γεγονός η ίδρυση του Κέντρου για τις Σύγχρονες Πολιτισμικές Σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Birmingham, το οποίο ανέδειξε και άλλες ηγετικές μορφές όπως ο S. Hall. Οι Πολιτισμικές Σπουδές ενσωμάτωσαν σταδιακά θεωρητικές συμβολές από τον στρουκτουραλισμό και τον μεταστρουκτουραλισμό, τις νεομαρξιστικές προσεγγίσεις, τη Σχολή της Φρανκφούρτης κ.ά., ενώ σημαντική επιρροή άσκησαν στοχαστές όπως οι Gramsci, Lukacs, Althusser, Barthes, Foucault, Benjamin κ.ά. Οι φεμινιστικές σπουδές, οι σπουδές φύλου και οι μετα-αποικιακές σπουδές συμμερίζονται και διευρύνουν τις αναζητήσεις των πολιτισμικών σπουδών. Στο πλαίσιο των μαθημάτων, μέσα από θεωρητικά κείμενα και παραδείγματα, θα προσεγγίσουμε έννοιες-κλειδιά για τις πολιτισμικές σπουδές όπως αυτές της κουλτούρας, της ιδεολογίας-ηγεμονίας, της ταυτότητας/ετερότητας, αλλά και μεθόδους ανάλυσης κειμένου, καθώς στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός τους βρίσκονται οι διαδικασίες παραγωγής και πρόσληψης του νοήματος αλλά και οι σχέσεις εξουσίας που αποτυπώνονται ή λανθάνουν σε πολιτισμικές πρακτικές και προϊόντα όπως είναι η αρχιτεκτονική και ο κινηματογράφος.

3) Ιστορία των Πολιτισμών

Το αντικείμενο αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ένα ανοικτό πεδίο σε όλες τις πλευρές της υλικής και της πνευματικής ζωής όπως αυτές ξετυλίγονται στο χρόνο: θρησκείες, φιλοσοφία, τέχνες, επιστήμες, πολιτεύματα, συλλογικές νοοτροπίες αλλά και οικονομία, τεχνολογία, εργασία. Μελετάται τόσο η διαχρονική εξέλιξη αυτών των φαινομένων όσο και η συγχρονική των σχέσεων τους μέσα στην ίδια ιστορική περίοδο. Περιλαμβάνει τα νέα αντικείμενα της ιστορίας όπως ζητήματα φύλου, σεξουαλικότητας, ταυτότητας-ετερότητας, τα αντικείμενα του έρωτα και του θανάτου και άλλα. Η Ιστορία του πολιτισμού δανείζεται και από άλλες επιστήμες τα μεθοδολογικά της εργαλεία όπως την κοινωνιολογία, την ανθρωπολογία, την γλωσσολογία, την ψυχανάλυση. Η προσέγγιση των διαφορετικών πολιτισμών θα πρέπει να

υπερβαίνει τις στερεότυπες αξιολογήσεις των περιόδων οι οποίες άλλωστε προκύπτουν εκ των υστέρων αλλά και να δίδεται η ξεχωριστή θέση στην “Ιστορία των πολιτισμών” εκείνων των γεγονότων και των προσώπων που θεωρούνται εξέχοντα. Επιπλέον, η μελέτη του διαγράμματος της “ιστορίας” της Πολιτισμικής ιστορίας όπως διαμορφώθηκε από τις εξελίξεις της γραφής της πολιτισμικής ιστορίας (κλασική περίοδος, περίοδος του κοινωνικού ενδιαφέροντος για τον πολιτισμό, περίοδος της σύγχρονης πολιτισμικής στροφής με χαρακτηριστική εκδήλωση σε θεσμοποιημένη μορφή τις Πολιτισμικές Σπουδές) είναι απαραίτητη διότι σκιαγραφεί ρεύματα σκέψης στην ιστορία και τη μελέτη του πολιτισμού.

4) Ιστορία του Κινηματογράφου

Στο μάθημα εξετάζεται η ιστορία του κινηματογράφου μέσα από δύο βασικούς άξονες: τα κινηματογραφικά κινήματα και το έργο μεγάλων δημιουργών. Ξεκινώντας από τα πρωτοποριακά κινήματα της δεκαετίας του είκοσι (Dada, Σουρεαλισμός, Σοβιετική πρωτοπορία), εμμένοντας ιδιαίτερα στα ρεύματα του Ιταλικού Νεορεαλισμού και της Nouvelle Vague, καλύπτουμε την περίοδο μέχρι και το 1995, όταν εμφανίζεται το dogma95 του Lars Von Trier. Παράλληλα, παρακολουθούμε τους τρόπους με τους οποίους εμπνέονται και διαλέγονται με τα παραπάνω ρεύματα σημαντικοί δημιουργοί του κινηματογράφου όπως Φορντ, Χίτσκοκ, Μπέργκμαν, Ντράγιερ, Οζου, Κουροσάβα, Βαρντά.

5) Θεωρία του Πολιτισμού

Πρόκειται για ένα πεδίο μελέτης πολιτισμικών ερμηνειών και θεωριών του πολιτισμού όπου η γνώση για τον πολιτισμό, τους πολιτισμούς, ενός πολιτισμού, βρίσκεται περισσότερο σε συγκεκριμένες μελέτες, όπως για παράδειγμα αυτές του Μπρωντέλ, του Ελίας, του Σπένγκλερ ή του Φρόυντ κ.ά., παρά σε κάτι που θα μπορούσε να ονομασθεί πολιτισμική θεωρία η οποία θα ενσωμάτωνε τις συμβολές τους. Μεθοδολογικά, θα μπορούσαν να καταταχθούν α) στις θεωρίες της διάδοσης ή διάχυσης και στις θεωρίες της παράλληλης ανάδυσης ως προς την αντίληψή τους για το χώρο και β) στις θεωρίες των σταδίων ή της παρθενογένεσης ως προς την αντίληψή τους για το χρόνο.

Αυτό όμως που πρέπει να γίνει κατανοητό είναι αφενός η συνειδητοποίηση ότι σε μια πολιτισμική ανάλυση, η αφετηρία δεν είναι τόσο η κοινωνική πραγματικότητα όσο η επιστημονική επινόηση αφετέρου, ότι τα συστήματα εννοιών (πολιτισμός, σύμβολο, ιδεολογία, τελεουργίες, κοσμοθεώρηση κ.λ.π.) θα πρέπει να ανταποκρίνονται στον καθορισμό της σημασίας που αποδίδουν σε συγκεκριμένες κοινωνικές πράξεις τα δρώντα υποκείμενα.

6) Θεωρία του Κινηματογράφου

Το μάθημα προσφέρει μια συνοπτική παρουσίαση των βασικών θεωριών του κινηματογράφου έτσι όπως αυτές διαμορφώθηκαν και εξελίχθηκαν παράλληλα με το μέσο, τις αισθητικές επιρροές από άλλες τέχνες, τις πολιτισμικές και οικονομικές συνθήκες, την τεχνολογική εξέλιξή του, αλλά και την παραγωγή θεωρίας και λόγου σε άλλες επιστήμες. Πιο συγκεκριμένα το μάθημα ασχολείται με προσεγγίσεις όπως η θεωρία του δημιουργού, η σημειωτική, η ψυχανάλυση, εξετάζει τις κριτικές προσεγγίσεις για το μεταμοντέρνο, το κείμενο και το διακείμενο, τη συμβολή στην κινηματογραφική θεωρία των πολιτισμικών σπουδών ή την επίδραση των νέων μέσων και της τεχνολογίας στην θεωρητική σκέψη για τον μετα-κινηματογράφο κ.ά. Έμφαση δίνεται στο πώς οι θεωρίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κριτική ανάλυση ταινιών. Ωστόσο κάθε ακαδημαϊκό έτος μπορεί να εστιάζει σε συγκεκριμένα κείμενα ή να δίνει έμφαση σε ορισμένες θεωρίες.

7) Θεωρία της Επιτέλεσης

Η θεωρία της επιτέλεσης αποτελεί ένα ερευνητικό πεδίο που χρησιμοποιείται τόσο στις Θεατρικές Σπουδές, στις Σπουδές Κινηματογράφου αλλά και στην ανάλυση σύγχρονων εικαστικών εφαρμογών. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις γύρω από την performance ξεκινώντας από την δεκαετία του εξήντα με την θεωρία του Goffman για την παρουσία του εαυτού στην καθημερινή ζωή ως μία επιτελεστική πρακτική έως και σύγχρονες απόψεις και εφαρμογές που συνδυάζουν την μελέτη της performance με την εθνογραφία και την έρευνα αρχείων.

8) Εισαγωγή στην Υποκριτική

Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στις βασικές αρχές της υποκριτικής στο θέατρο και στον κινηματογράφο. Το πρώτο μέρος του μαθήματος αφιερώνεται σε μία σύντομη ιστορική ανασκόπηση των διαφόρων "σχολών" υποκριτικής μέχρι σήμερα ενώ στο δεύτερο μισό δίνεται έμφαση σε πρακτικές ασκήσεις, στις οποίες απαραίτητη είναι η ενεργή συμμετοχή των φοιτητριών/ών.

9) Εισαγωγή στην Σκηνοθεσία του Κινηματογράφου

Στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τις φοιτήτριες/φοιτητές στην θεωρία και πράξη της κινηματογραφικής σκηνοθεσίας. Μέσα από παραδείγματα ταινιών διαφορετικών ειδών (μιούζικαλ, μελόδραμα, κωμωδία, θρίλερ κ.α.) αλλά και με την βοήθεια πρακτικών εφαρμογών οι φοιτήτριες/ές εξοικειώνονται με τις έννοιες της mise en scène, του κάδρου, της γωνίας λήψης, του φωτισμού.

10) Ζητήματα αρχείου και κινηματογραφοφιλίας

Στο μάθημα γίνεται θεωρητική επισκόπηση της έννοιας του αρχείου από την προσέγγιση του Ζακ Ντεριντά, του Μισέλ Φουκώ, της Mary Anne Doane και άλλων και επιχειρείται η σύνδεση με τις έννοιες της χρονικότητας, της μνήμης και της ιστορίας στον κινηματογράφο. Σε ό,τι αφορά την κινηματογραφοφιλία, εξετάζεται η περιοδιολόγησή της και η διασύνδεσή της με τις κινηματογραφικές πρωτοπορίες του μεσοπόλεμου, με την αισθητική και την πολιτική των μεταπολεμικών κινηματογραφικών ρευμάτων και τον κινηματογράφο του δημιουργού, καθώς και διερευνάται ο ρόλος της στο νέο ψηφιακό περιβάλλον με την επικράτηση υπηρεσιών streaming.

Μελετώντας in situ την Ταινιοθήκη της Ελλάδος και το νέο Μουσείο Κινηματογράφου, πρώτον, γίνεται εισαγωγή στην έννοια της αρχαιολογίας του κινηματογράφου, στις διατομές τεχνολογίας, επιστήμης και δημοφιλών θεαμάτων. Δεύτερον, στο πλαίσιο της αποκατάστασης και ψηφιοποίησης σημαντικών ταινιών του πρώιμου αλλά και του νεότερου ελληνικού κινηματογράφου από την Ταινιοθήκη, όπως για παράδειγμα της πρώτης άδουσας και ηχητικής ταινίας *Οι απάχηδες των Αθηνών* (1930) του Δημήτρη Γαζιάδη και της ταινίας *Πρόσωπο με πρόσωπο* (1966) του Ροβήρου Μανθούλη, συζητείται ο ρόλος και η συνεργασία των αρχείων για την καλλιέργεια της κινηματογραφοφιλίας στη νέα ψηφιακή εποχή.

Συνολικά, το μάθημα αποσκοπεί στη θεωρητική και πολιτισμική διερεύνηση της προβληματικής των αρχείων ως θεματοφυλάκων της μνήμης, ως ψηφιακών βάσεων δεδομένων, ως μουσείων και ως χώρων για την ανάπτυξη μιας νέας κινηματογραφοφιλίας.

11) Όψεις του δημόσιου και του ιδιωτικού βίου. Πολιτισμικές προσεγγίσεις

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητριών και φοιτητών με διαφορετικές επιστημολογικές προσεγγίσεις στη μελέτη του δημόσιου και του ιδιωτικού στο πλαίσιο των Σπουδών Μέσων (Media Studies), των Πολιτισμικών Σπουδών (British Cultural Studies),

Σπουδών Φύλου (Gender Studies) και των Σπουδών Κινηματογράφου (Film Studies). Η ακαδημαϊκή συζήτηση για την κουλτούρα και την πολιτική της φύση (politics of culture) τόσο σε επίπεδο δημόσιας σφαίρας, δημόσιου χώρου (space), δημόσιου βλέμματος, όσο και σε επίπεδο ιδιωτικού (domesticity, privacy) είναι δυναμική και συνεχώς εξελισσόμενη. Οι φοιτήτριες και φοιτητές θα εξοικειωθούν με ένα όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα θεωρητικών προσεγγίσεων μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων που έχουν στο επίκεντρό τους συζητήσεις για τη δημοφιλή κουλτούρα, το φύλο, τη σεξουαλικότητα, το σώμα και τη σωματικότητα (corporeality), την ηλικία (ageing) και την παιδική ηλικία.

Ενδεικτικές θεματικές: «Έμφυλα στερεότυπα στον ελληνικό δημοφιλή Κινηματογράφο», «Ταυτότητες φύλου και μεταπολίτευση», «Αναπαράσταση και πρόσληψη στην ψυχαγωγία: η πολιτική φύση της πρωινής εκπομπής», «Η κοινωνική κατασκευή της queer ταυτότητας».

12) Ο Κινηματογράφος της παρατήρησης I

Το μάθημα θα προσφέρει μια πρακτική εισαγωγή στον Κινηματογράφο της Παρατήρησης. Οι δημιουργοί αυτού του είδους του ντοκιμαντέρ κινηματογραφούν για μεγάλα χρονικά διαστήματα, εστιάζοντας στους ανθρώπους και στις καθημερινές ιστορίες τους. Εμπνέονται, μεταξύ άλλων, από τα έργα του Robert Flaherty, του Ιταλικού Νεορεαλισμού, του Jean Rouch, του Direct Cinema, του Cinema Verité, της Nouvelle Vague και του εθνογραφικού κινηματογράφου. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, μέσα από διαλέξεις, εβδομαδιαίες ασκήσεις και προβολές ταινιών, θα μελετήσουμε αναλυτικά τη μεθοδολογία, το ύφος και την αφήγηση αυτού του τρόπου. Παράλληλα, θα αναφερθούμε πρακτικά στα τεχνικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση της κάμερας, το γύρισμα και τη λειτουργία των προγραμμάτων μοντάζ.

13) Ο Κινηματογράφος της Παρατήρησης II

Ο «Κινηματογράφος της παρατήρησης II» αποτελεί τη συνέχεια του αντίστοιχου μαθήματος του Α' εξαμήνου. Στόχος μας είναι η εμβάθυνση σε μεθόδους που αναπτύχθηκαν στο Α' εξάμηνο, όπως η επιτόπια έρευνα και η συμμετοχική παρατήρηση. Οι φοιτητές/ήτριες καλούνται να ολοκληρώσουν μία ταινία ντοκιμαντέρ μικρού μήκους ακολουθώντας την τεχνογνωσία και την σε βάθος μελέτη της προσέγγισης του Κινηματογράφου της Παρατήρησης. Το μάθημα θα πλαισιώνεται θεωρητικά από σύγχρονες προσεγγίσεις στον χώρο της Οπτικής Ανθρωπολογίας και του Ντοκιμαντέρ ενώ θα εστιάσουμε ιδιαίτερα στη αυτοαναφορικό ντοκιμαντέρ και στο docudairy. Εκτός από τις προβολές σύγχρονων ντοκιμαντέρ, θα έχουμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε Έλληνες σκηνοθέτες που ασχολούνται με το είδος, οι οποίοι/ες θα μας μιλήσουν για το έργο τους.

14) Ζητήματα καλλιτεχνικής δημιουργίας

Αντικείμενο μελέτης αποτελεί η νεότερη και σύγχρονη τέχνη, με βασικούς στόχους: α) την διερεύνηση του αφηγηματικού της ρόλου σε θέματα όπως η οπτική μαρτυρία, η ιστορική φαντασία, η οπτικοποίηση της ιδέας, η αυτοαναφορικότητα, β) την προσέγγιση του εικαστικού της λεξιλογίου και της ανα-παραστατικής της σκηνοθεσίας και γ) την εξοικείωση με τις διάφορες μορφές της τέχνης της νεωτερικότητας, είτε πρόκειται για ζωγραφική ή γλυπτική απεικόνιση είτε για οπτικοακουστική εγκατάσταση ή δράση.

Σε μία πρώτη προσπάθεια γνωριμίας με την οπτική αφήγηση των εικόνων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να μελετήσουν ερμηνευτικές μεθόδους της καλλιτεχνικής δημιουργίας, όπως η εικονολογική – εικονογραφική ανάλυση που προτείνεται από τον Erwin Panofsky, η ψυχαναλυτική προσέγγιση της καλλιτεχνικής δημιουργίας από τον Freud, η στρουκτουραλιστική–σημειωτική πρόταση του Roland Barthes, καθώς και οι

μεταστρουκτουραλιστικές αναλύσεις των Michel Foucault και Meyer Schapiro.

Προχωρώντας από την θεωρία στην πράξη, αξιοποιούνται οι παραπάνω θεωρίες με την συνδυαστική χρήση μεθοδολογικών εργαλείων για την ανάλυση τέχνηρων του 20ου και του 21ου αιώνα, με αναφορά: α) στην οπτική τους μαρτυρία-αφήγηση ως προς τον χώρο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και την δράση και β) στην περιπέτεια της δημιουργίας, την εικαστική σκηνοθεσία, τις τεχνικές και τα υλικά κατασκευής. Προς αυτή την κατεύθυνση και για την ασφαλή παρακολούθηση της καλλιτεχνικής συνέχειας, επιλέγονται συγκεκριμένοι δημιουργοί που εκπροσωπούν τόσο την γενιά του '30 όσο και τους πρωτοπόρους της γενιάς του '70 καθώς και τους ενεργούς καλλιτέχνες της εποχής μας.

Τέλος, για την εμπέδωση και ολοκλήρωση της ανάγνωσης έργων τέχνης, οι φοιτητές αναλαμβάνουν την εκπόνηση εργασίας με θέμα την εμπειριστατωμένη διερεύνηση της καλλιτεχνικής αφήγησης – σκηνοθεσίας σε συγκεκριμένη ενότητα του έργου ενός καλλιτέχνη. Η εργασία αυτή βασίζεται: α) στην παρεχόμενη βιβλιογραφία και β) στην εφαρμογή των μεθόδων προσέγγισης της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

15) Ανάλυση λογοτεχνικού κειμένου

Ο στόχος του μαθήματος είναι διπλός: αφενός να μελετήσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές σημαντικά λογοτεχνικά κείμενα, αφετέρου να εφοδιαστούν με τα απαραίτητα εργαλεία για το ξεκλείδωμα της 'δύσκολης' μοντέρνας λογοτεχνίας. Η λογοτεχνική γραφή συνιστά θεμελιώδη πράξη επικοινωνίας. Προκειμένου όμως να πραγματωθεί, απαιτείται ο συνδυασμός της με την εξίσου θεμελιώδη πράξη της ανάγνωσης. Η ενεργοποίηση της αναγνώστριας/του αναγνώστη είναι ένα βασικό ζητούμενο του σύγχρονου πολιτισμού. Η ενεργοποίηση αυτή, για να είναι ουσιαστική, δεν μπορεί να σημαίνει την άκριτη υποκειμενική πρόσληψη του έργου. Η προσωπική μας ματιά και η ευαισθησία μας λειτουργούν αληθινά μόνο όταν έχει κατακτηθεί η γνώση του κοινωνικοϊστορικού και ιδεολογικού γίνεσθαι μέσα στο οποίο έχει παραχθεί το έργο, αλλά και των μεθόδων με τις οποίες μπορεί το έργο να προσεγγιστεί.

Στο φετινό ακαδημαϊκό έτος θα μελετήσουμε την πολύμορφη σχέση της ποίησης με την κοινωνικοϊστορική και την υπαρξιακή περιπέτεια του ανθρώπου του 20^{ου} αιώνα, εστιάζοντας στο έργο πέντε σημαντικών ποιητών. Ο Κ. Γ. Καρυωτάκης, ο Γιώργος Σεφέρης, ο Νίκος Εγγονόπουλος, ο Γιάννης Ρίτσος και ο Τάσος Λειβαδίτης αντιμετωπίζουν, ο καθένας από τη σκοπιά του, και με τον τρόπο του, την περιθωριοποίηση του ατόμου, τη διάρρηξη της συλλογικότητας, το βίωμα του εγκλεισμού, την αίσθηση της ματαιότητας: την *έρμη* *χώρα* της εποχής τους και της εποχής μας. Και αναζητούν διεξόδους: την ενεργοποίηση της φαντασίας, τη διερεύνηση του παραλόγου, τη δημιουργία ενός αναπαλλοτρίωτου χωροχρόνου. Διερευνούν τις δυνατότητες και τις αδυναμίες του ποιητικού λόγου, τις νίκες και τις ήττες του· προσπαθούν να διανοίξουν δρόμους επικοινωνίας μέσω της ποίησης, καλώντας μας σε δύσβατες, αχαρτογράφητες διαδρομές, προκειμένου να υποστασιοποιηθούμε.

Μελετώντας τα παραπάνω θέματα, θα επικεντρωθούμε, επίσης, στην εξοικείωση με εκφραστικούς τρόπους της σύγχρονης ποίησης, στην ανίχνευση αφηγηματικών και συμβολικών δομών, καθώς και στον αναστοχασμό γύρω από τη σημασία της ποιητικής πράξης.

16) Πόλη και Κινηματογράφος

Η συσχέτιση Πόλης και Κινηματογράφου είναι ένα δι-επιστημονικό πεδίο που δανείζεται εργαλεία τόσο από τις πολιτισμικές όσο και από τις κινηματογραφικές σπουδές και υπό αυτό το πρίσμα, διερευνά, μεταξύ άλλων, ζητήματα πολιτισμικής κριτικής, αναπαραστάσεων,

κοινωνικών μετασχηματισμών και πολιτιστικής επικοινωνίας. Το συγκεκριμένο μάθημα ασχολείται με τον ρόλο που έχει διαδραματίσει η πόλη σε βασικά κείμενα της πολιτισμικής κριτικής (Benjamin, Kracauer, Simmel) και στη συγκρότηση, μέσω των αυτών, της «νοηματικής συστοιχίας» «πόλη, κινηματογράφος, νεωτερικότητα» και αργότερα της συσχέτισής τους με τη μετανεωτερικότητα (Friedberg, Jameson, Harvey): ασχολείται επίσης με τις αναπαραστάσεις πόλεων (της αρχιτεκτονικής τους και των αστικών τρόπων ζωής) και τις ερμηνευτικές τους διαστάσεις, αναδεικνύοντας τον κινηματογράφο ως ιστορικό τεκμήριο και θέτοντας ζητήματα κέντρου και περιφέρειας, αποκλεισμών, φυλετικών και εθνοτικών μειονοτήτων· τέλος, ασχολείται με τον κινηματογράφο ως βιομηχανία και τον ρόλο του στη διαμόρφωση της ίδιας της υφής της πόλης αλλά και της πολιτισμικής οικονομίας της μέσα από τις διαδικασίες παραγωγής, διανομής και προβολής, θέτοντας ζητήματα που αφορούν στην πολιτισμική και κινηματογραφική κληρονομιά.

Εργαστήριο Πόλη και Κινηματογράφος: σκηνοθετικές προσεγγίσεις

Το εργαστήριο θα εστιάζει σε συγκεκριμένες πόλεις, όπως αυτές αναδεικνύονται μέσα από το βλέμμα σημαντικών σκηνοθετών. Το εργαστήριο θα ασχοληθεί με την αισθητική δυνατότητα του κινηματογραφικού μέσου να αποδίδει, μέσα από την *mise en scène*, το μοντάζ, τον φωτισμό και εν γένει τη σκηνοθεσία, την χωρική και κοινωνική δυναμική της αστικής κατοίκησης αλλά και το άφατο, το αθέατο, το ανοίκειο.

Ενδεικτικά, τέτοια θέματα μπορεί να είναι: η Αθήνα στον κινηματογράφο Ελλήνων δημιουργών (π.χ. στον κινηματογράφο του Ν. Παναγιωτόπουλου), η Μεσογειακή πόλη ή η πόλη της Μέσης Ανατολής (π.χ. η Βηρυτός του Μ. Μπαγκνταντί) κ.ά.. Η εστίαση σε κάποιο από τα παραπάνω θα αποφασιστεί μαζί με τους/τις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες. Το εργαστήριο θα βασίζεται σε παρουσιάσεις των φοιτητών/τριών με απαραίτητη χρήση οπτικο-ακουστικού υλικού (π.χ. με τη δημιουργία σύντομων σε διάρκεια *video* με αποσπάσματα ταινιών που υποστηρίζουν ένα συγκεκριμένο επιχειρήμα) και θα οδηγεί σε ερευνητικές εργασίες που θα συνδέονται με κοινή θεματική ομπρέλα.

17) Εικόνα, βλέμμα και φύλο στον κινηματογράφο

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

- Το δεύτερο φεμινιστικό κύμα και η κριτική κινηματογράφου.
- Ψυχανάλυση και Θεωρία Κινηματογράφου. Οπτικές απολαύσεις και ζητήματα θέασης. Κριτική προσέγγιση του κλασικού κινηματογράφου του Χόλυγουντ (Laura Mulvey).
- Αναπαραστάσεις της έμφυλης βίας στον κινηματογράφο (κλασικό, εναλλακτικό μοντέλο).
- Προβλήματα φεμινιστικής αισθητικής. Η θέση της γυναίκας στην αναπαρασταση.
- Έμφυλα πρότυπα στον ελληνικό μεταπολεμικό κινηματογράφο. Γυναίκες δημιουργοί στον Κινηματογράφο της Μεταπολίτευσης.
- Σύγχρονες μεταγραφές της αρχαίας τραγωδίας στον Κινηματογράφο-Έμφυλες διαστάσεις.
- Παραστασιακές επιτελέσεις του φύλου (Judith Butler). Νέες εννοιολογήσεις του φύλου στον κινηματογράφο της μετανεωτερικότητας (φύλο, φυλή, εθνικότητα).

Φιλμογραφία (ενδεικτικά από τις διδακτικές προβολές του μαθήματος): *Γαλάζιος Άγγελος, Στέλλα, Φαίδρα, Τρωάδες, Μερικοί το προτιμούν καυτό, Η τιμή της αγάπης, Φρίντα, Αρσενικό θηλυκό, Νανούρισμα. Το γάλα της θλίψης, Ο δρόμος προς τη Δύση, Ο κύκλος.*

Εργαστήριο με θέμα: Έμφυλες αναγνώσεις της τραγωδίας στον Κινηματογράφο:

Στο πλαίσιο ενός διαχρονικού και διακειμενικού διαλόγου εντός του οποίου λειτουργούν οι μεγάλες αφηγήσεις της Ελληνικής τραγωδίας, ερευνάται το αξιακό και πολιτισμικό φορτίο του τραγικού λόγου κατά τις σύγχρονες μεταγραφές του στον Κινηματογράφο.

Λαμβάνοντας υπόψη τις νεότερες θεωρητικές αναζητήσεις της Θεωρίας του Κινηματογράφου και των Σπουδών Φύλου, μελετάται η σύγχρονη ανάγνωση των τραγικών κειμένων και η ανάδειξη του έμφυλου χαρακτήρα των συγκρούσεων, με την χρήση παραδειγμάτων από τον Ελληνικό και Παγκόσμιο Κινηματογράφο. Προτείνονται νέες αναγνώσεις της πολυπλοκότητας και πολυσημίας του τραγικού μύθου, οι οποίες εστιάζουν στο ζήτημα των κοινωνικών φύλων και των ορίων τους. Οι παραδόσεις της διδάσκουσας περιλαμβάνουν προβολές και διαλέξεις, καθώς και επισκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας.

18) Ντοκιμαντέρ-οπτική ποίηση: ερμηνευτικές προσεγγίσεις

Στο μάθημα αυτό θα συζητηθούν μεθοδολογικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις σε κινηματογραφικές πρακτικές που αποκλίνουν από τις καθιερωμένες νόρμες του κλασικού αφηγηματικού κινηματογράφου. Χρησιμοποιώντας τις αρχές του κινηματογράφου της παρατήρησης ως βασικής μεθοδολογικής κατεύθυνσης, θα εξεταστούν ταινίες που απομακρύνονται από σκηνοθετικούς χειρισμούς που υιοθετούν μια βεβαιωτική στάση απέναντι στην πραγματικότητα και επιδιώκουν να ανα-δείξουν όψεις του πραγματικού που βρίσκονται ανάμεσα στις λέξεις ή την κανονικότητα της καθημερινής εμπειρίας.

Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με ταινίες που προσεγγίζουν περιοχές της ανθρώπινης εμπειρίας μέσα από ρευστές διαδικασίες που είναι ανοιχτές στην παρεμβολή του τυχαίου, στις παρεμβάσεις των υποκειμένων που κινηματογραφούνται και στη συμμετοχή του θεατή στην κατασκευή του νοήματος.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, θα συζητηθούν επίσης παραδειγματικές σεκάνς από ταινίες που ανήκουν στον ποιητικό κινηματογράφο, εστιάζοντας κυρίως στους τρόπους με τους οποίους η κινηματογραφική γραφή ξεδιπλώνεται μέσα από τη χρήση εικόνων, όπως και στον εκφραστικό ρόλο που αυτές έχουν στην κινηματογραφική απόδοση της ατμόσφαιρας, του θέματος και των χαρακτήρων της ιστορίας.

19) Αρχαία τραγωδία και σύγχρονο δράμα

1. Η σκηνή του μαθήματος: Παιχνίδι και κρίση ως τα σκηνικά προϋποτιθέμενα της θεωρητικοποίησης (θεατής και ηθοποιός).

A. Σκηνή της θεωρίας:

α) Το μάθημα ως σκηνή και η επανάληψη του εκπαιδευτικού παιχνιδιού: η γνώση ως μεταβίβαση, η μεταβιβαστική επανάληψη, η άλλη σκηνή του ασυνειδήτου, η ψυχική πραγματικότητα, η επιθυμία και η επιστροφή του απωθημένου ως φάσματος.

β) Το μάθημα-Άμλετ: μία φροϋδική ανάγνωση της παντομίμας ως σκηνοθεσίας και επίκλησης φαντασμάτων. Η καταγωγή του φαντάσματος, το φάντασμα της καταγωγής, η δομή του καταγωγικού φαντάσματος: «to be or not to be».

B. Σκηνή της θεωρίας και του θεάτρου: Η διασταύρωση θεωρίας και θεάτρου (από το αρχαίο «θεωρείν»).

α) Το μάθημα-Οιδίπους: διαφορά τραγωδίας και δράματος.

β) Η σκηνή του φιλοσόφου: η αλήθεια ως μεταφορά.

2. Το μάθημα της σκηνής: Η σκηνή ως θεωρησιακό αντικείμενο.

A. Θεωρία της σκηνής

α) Η σκηνή ως πολιτική απειλή: Η φιλοσοφική και κριτική παράδοση της σκηνικής όψης του θεάτρου (από τον Πλάτωνα έως τον Ρουσσώ και τον Ντεμπόρ).

β) Ιστορικο-φιλοσοφική θεώρηση της έννοιας της φαινομενικότητας: Πλάτων, νεοπλατωνική χριστιανική θεολογία, εποχή του μπαρόκ (η σύγκρουση είναι και φαίνεσθαι στην ελισαβετιανή εποχή).

γ) Η σύγκρουση αντιγράφου και ομοιώματος την εποχή του Σαίξπηρ: το θέατρο ως ομοίωμα του κόσμου και η αναζήτηση της ταυτότητας ως παιχνίδι στη σχέση ηθοποιού και ρόλου. Το παράδειγμα του Άμλετ ως σκηνικό παιχνίδι ανάμεσα στο πρωτότυπο, το αντίγραφο και το ομοίωμα.

Η μεταφυσική εννοιολογική αντίθεση φαινομενικότητας/πραγματικότητας στο κινηματογραφικό μέσο. Η διαλεκτική του «απατηλού» φιλικού πλαισίου με τον «πραγματικό» κόσμο. Ο κινηματογραφικός φακός ως —ακόμα μία— μεταφορά για το επικίνδυνο συμπλήρωμα της γραφής.

Β. Ανάλυση του σκηνικού φαινομένου: Το παράδοξο της σκηνής.

Γ. Η μεταφυσική του κλασσικού θεάτρου: Η ειδητική-παραστατική θεώρηση της μορφής.

Δ. Ο μεταδραματικός θεατρικός μηχανισμός:

α) Η προ-ιστορία του νέου θεάτρου στις ιστορικές πρωτοπορίες (Αρτώ, σουρεαλισμός, θέατρο του παραλόγου, ποιητικό θέατρο, καταστασιακοί / σιτουασιονισμός).

β) Η εξέλιξη του σύγχρονου θεάτρου και η επίδραση των μέσων. Η εποχή του Σαίξπηρ στον γαλαξία του Γουτεμβέργιου: «Μπαίνει ο Άμλετ διαβάζοντας ένα βιβλίο».

γ) Παραδείγματα σύγχρονου θεάτρου.

δ) Μεταδραματικοί συγγραφείς: Μπέκετ-Μύλλερ (Μηχανή Άμλετ)

3. Κινηματογραφικές αναπαραστάσεις

Ανάλυση ποικίλων φιλικών εκδοχών τού Άμλετ, το μοναδικό κινηματογραφικό εγχείρημα του Μπέκετ (με τον Μπάστερ Κήτον), και η τηλεοπτικοποιημένη παντομίμα τού Μπέκετ: Πράξη Χωρίς Λόγια.

4. Μηχανή Άμλετ

Αναγνωστικές προσεγγίσεις τού Άμλετ: επικοινωνιακή, φιλοσοφική, ιστορικο- πολιτική, ψυχαναλυτική.

5. Μηχανή Μπέκετ

Α. Παράλογο και Παράδοξα:

α) Σύγκλιση των τροχιών τού παραδόξου, του παραλόγου και του ιδιότυπου μπεκετικού χιούμορ: γεννήματα εναντιολογίας ως προς τις οντολογικές, επικοινωνιακές και επιστημολογικές βεβαιότητές μας. Η μπεκετική «humotopia» ως πιθανή ριζοσπαστική προοπτική σε σχέση με τους μεταφυσικούς προβληματισμούς μας.

β) Το παράλογο ως «ακροαματική διαδικασία με θέμα το νόημα» (Adorno) και ως επαναδιατύπωση των φιλοσοφικών διερωτήσεών μας. Τα αυτοαναφορικά παράδοξα και οι συνεπαγωγές τους στην υποτιθέμενη «έμπεδο» γνώση και την «επιτυχή» επικοινωνία.

Β. Φαντάσματα:

α) Η ανθρωποκεντρική έπαρση σε κοσμολογικό, βιολογικό, και ηθικο-πολιτικό επίπεδο.

β) Η αυτοσυνειδησία και το παράδοξο του Bertrand Russell.

γ) Ο Γκοντό, η *sensus communis* και το υπερβατολογικό σημαινόμενο.

6. Εκλεκτικές Συγγένειες Σαίξπηρ - Μπέκετ

Διακειμενικές αναφορές του Μπέκετ στα σαιξπηρικά έργα, θέατρο-εν-θέατρο, μεταδραματικά στοιχεία, και σύγχρονη ιλαροτραγωδία.

Το μάθημα μπορεί να πλαισιωθεί από Εργαστήριο θεατρικής ανάγνωσης.

20) Κινηματογραφικές εκδοχές του νόμου και της επιθυμίας

Στο μάθημα αυτό ο κινηματογράφος θα γίνει το πεδίο «εφαρμογής» βασικών φιλοσοφικών κατευθύνσεων και λογοτεχνικών θεωριών που αφορούν τη σχέση νόμου-επιθυμίας ή απαγόρευσης-απόλαυσης ή παρανομίας-νομιμότητας. Σε μια σειρά σκηνοθετών αναγνωρίζει κανείς ρεύματα και τάσεις που δικαιολογούν το θεωρητικό αυτό διάβημα. Τα παραδείγματα είναι πολλά: Φριτς Λανγκ και εξπρεσιονισμός (παράβαση του νόμου), Λουίς

Μπουνιουέλ και υπερρεαλισμός (εξώθηση στα άκρα της επιθυμίας και της απόλαυσης), Πιερ Πάολο Παζολίνι και ποιητικός ρεαλισμός (παραβατικότητα του υποπρολεταριάτου και αστικός πολιτισμός των διεφθαρμένων του Σαλό), Ζαν Λυκ Γκοντάρ και νουβέλ βαγκ (αποδόμηση του νόμου και της επιθυμίας) κλπ. Οι φιλοσοφικές και οι ψυχαναλυτικές θεωρίες (Καντ, Φουκό, Μπαρτ, Φρόυντ, Λακάν) αλλά και η λογοτεχνία (Σαντ, Μαζόχ, Κάφκα), με πεδίο εφαρμογής τον κινηματογράφο, θα συμβάλλουν σε μια ανάγνωση του χιάσματος της «ρητορικής της εικόνας» και της εικονοποιίας του λόγου ή της διάζευξης των «αποφάνσεων» και «ορατοτήτων» -αφού «αυτό που βλέπουμε δεν ενοικεί ποτέ σ' αυτό που λέμε»-, ώστε να διερευνηθούν τα ακόλουθα ερωτήματα και οι απαντήσεις που δίνονται από το χώρο του κινηματογράφου: Είναι ο νόμος η εσωτερικότητα της συνείδησης; Πώς κρίνουμε στη νεωτερικότητα όταν το όνομα του Κριτή έχει απολεσθεί; Ο νόμος είναι το ίδιο πράγμα με την απωθημένη επιθυμία; Γνωρίζουμε τί ζητά ο νόμος από εμάς; Πώς γνωρίζουμε αν πράξαμε το σωστό; Ποιός είναι ο ρόλος της κινηματογραφικής κριτικής επί της αξίας των ηθικών αξιών, πώς η κάμερα αναπαριστάνει τη διαστροφική επιθυμία και ποιός ο νόμος του έργου και η διαστροφική επιθυμία του δημιουργού; Ποιοί είναι οι τύποι σχέσεων μιας διακειμενικότητας του φιλικού και των άλλων κειμένων; Τέλος, είναι ο κινηματογράφος η «ετεροτοπία», το «πέραν του νόμου» για την πραγματοποίηση μιας καλλιτεχνικής επιθυμίας να απελευθερώσει ένα πολιτικά αποξενωμένο ασυνείδητο και καθίσταται έτσι αυτό που έλεγε ο Γκουαταρί «το ψυχαναλυτικό ντιβάνι του φτωχού»;

21) Ζητήματα ταυτότητας και ετερότητας στην τέχνη:

Το μάθημα εστιάζεται στους τρόπους με τους οποίους η τέχνη προσεγγίζει ζητήματα αυτοπροσδιορισμού και ετεροπροσδιορισμού. Θεματικό κέντρο αποτελεί η προσωπογραφία ως καλλιτεχνική έκφραση, στην σχέση της με το εκάστοτε αναπαριστώμενο υποκείμενο, αλλά και το κοινωνικό και το ιστορικό γίνεσθαι.

22) Τέχνη και δημόσιος χώρος:

Η τέχνη και ο διαμεσολαβητικός της ρόλος στην σχέση του πολίτη με τον δημόσιο χώρο αποτελεί αντικείμενο αυτού του μαθήματος. Συγκεκριμένα, ανιχνεύεται ο ρόλος των υπαίθριων γλυπτών, καθώς και της σύγχρονης street art και άλλων εικαστικών παρεμβάσεων στον δημόσιο χώρο, στο πλαίσιο των ιστορικών και κοινωνικών συνθηκών και μέσω θεωρητικών προσεγγίσεων, όπως ο στρουκτουραλισμός και η αποδόμηση.

23) Καλλιτεχνικές πρωτοπορίες

Αντικείμενο μελέτης του σεμιναρίου αποτελεί η διασαφήνιση των εννοιών *μοντερνισμός* και *πρωτοπορία*, στην σχέση τους με τα αντίστοιχα καλλιτεχνικά ρεύματα. Στόχοι του σεμιναρίου είναι: α) η παρακολούθηση της πορείας από την παράδοση στην μοντερνιστική αντίληψη, όπως εκφράστηκε από τους καλλιτέχνες, π.χ. του ιμπρεσιονισμού, β) η προσέγγιση του καλλιτεχνικού λεξιλογίου των κινημάτων της πρωτοπορίας, όπως π.χ. ο ντανταϊσμός, και γ) η διερεύνηση του διαλόγου των μοντερνιστικών και πρωτοποριακών ρευμάτων με τις σύγχρονες καλλιτεχνικές τάσεις.

Στο πρώτο μέρος του σεμιναρίου εξετάζονται το ιστορικό, κοινωνικό και καλλιτεχνικό πλαίσιο εκδήλωσης των μοντερνιστικών αντιλήψεων του 19ου αιώνα και των πρωτοποριών του 20ού στον χώρο της τέχνης. Ακολουθεί η μελέτη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του ιμπρεσιονισμού, του εξπρεσιονισμού, του κυβισμού, του φουτουρισμού, του ντανταϊσμού, του σουρεαλισμού και του σουπρεματισμού. Προς αυτή την κατεύθυνση, γίνεται αισθητική και ερμηνευτική ανάλυση επιλεγμένων έργων.

Η υποδοχή του μοντερνισμού και της πρωτοπορίας από τους καλλιτέχνες του εικοστού και

του εικοστού πρώτου αιώνα αποτελεί το αντικείμενο του δεύτερου μέρους του σεμιναρίου. Συγκεκριμένα, μελετώνται οι τρόποι πρόσληψης της μοντέρνας και της πρωτοποριακής τέχνης και η σχέση τους με τις νέες αισθητικές ποιότητες, τις νέες τεχνολογίες και τεχνικές, τα νέα υλικά και τις νέες περί τέχνης αντιλήψεις.

Τέλος, για την ολοκλήρωση και την εμπέδωση του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναλαμβάνουν την εκπόνηση εργασίας με θέμα την εμπειριστατωμένη διερεύνηση της σχέσης της μοντέρνας και πρωτοποριακής τέχνης με την σύγχρονη τέχνη, μέσα από την ανάλυση δύο, αντιπροσωπευτικών της κάθε περίπτωσης, έργων. Η εργασία αυτή βασίζεται: α) στην παρεχόμενη βιβλιογραφία και β) στην εφαρμογή των μεθόδων προσέγγισης της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

24) Δημιουργική γραφή

Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση του λογοτεχνικού κειμένου μέσω μιας εναλλακτικής διαδικασίας, η οποία θα ενεργοποιήσει τους φοιτητές πρωτίστως ως αναγνώστες, εισάγοντάς τους ουσιαστικά στο «εργαστήριο» των λογοτεχνών, και στη συνέχεια, ως δημιουργούς. Θα τους ζητηθεί, δηλαδή, να μελετήσουν τεχνικές των πεζογράφων/ ποιητών που θα έχουν επιλεγεί, να μιμηθούν αυτές τις τεχνικές μέσα από ασκήσεις διαβαθμισμένες από τη σύντομη μίμηση ως τη σύνθεση η οποία διαλέγεται με το πρωτότυπο, ώστε να αποκτήσουν μια μεγαλύτερη εγρήγορηση απέναντι στο λογοτεχνικό έργο, αλλά και να ασκήσουν οι ίδιοι τις ικανότητές τους στη συγγραφή. Ο στόχος είναι, δηλαδή, αφενός να διαμορφωθούν δημιουργικοί αναγνώστες, αφετέρου, για όσους το επιθυμούν, να προσφερθεί η δυνατότητα της άσκησης στην προσωπική λογοτεχνική δημιουργία, η οποία δεν αποτελεί μόνο έκφραση σκέψεων και συναισθημάτων, αλλά και γνώση των εργαλείων δουλειάς, δηλαδή του γραπτού λόγου, προϋποθέτει, επομένως την εκ του σύνεγγυς γνώση προγενέστερων έργων.

25) Όψεις του δημόσιου και του ιδιωτικού βίου στον δυτικό πολιτισμό

Κεντρικός στόχος του μαθήματος είναι να συσχετίσει ορισμένες βασικές αντιλήψεις και αξίες με τη διαμόρφωση της κοινωνικής συμπεριφοράς στις δυτικές κοινωνίες των νεώτερων χρόνων. Οι άξονες στους οποίους θα κινηθούν τα μαθήματα είναι οι ακόλουθοι:

- Οίκος και Πόλις στις αρχαίες και νεώτερες κοινωνίες.
- Ο μόχθος, η εργασία, η πράξη - προσδιορισμός της σημασίας αυτών των δραστηριοτήτων σε σχέση με την κυρίαρχη, σε κάθε ιστορική περίοδο, στάση απέναντι στη ζωή και τον κόσμο.
- Η αντιμετώπιση των αντιξοοτήτων - Αναδρομή στη γένεση και την εξέλιξη του παραμυθητικού (παρηγορητικού) λόγου από την κλασική αρχαιότητα έως τη σύγχρονη εποχή.
- Η δημόσια σφαίρα ως πεδίο παρουσίας του "εαυτού" και των έργων του - Η διεκδίκηση της κοινωνικής επιτυχίας, της αναγνώρισης και της φήμης.

26) Δημοφιλής κουλτούρα και η πολιτική της ταυτότητας στις Πολιτισμικές Σπουδές

Το μάθημα αυτό στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητριών και φοιτητών με ζητήματα πολιτικής της ταυτότητας (identity politics) στη δημοφιλή κουλτούρα (pop culture). Η πολιτική φύση της δημοφιλούς κουλτούρας (politics of popular culture) είναι θεμελιώδης

πεδίο μελέτης των Βρετανικών Πολιτισμικών Σπουδών σε σχέση με τα ακροατήρια (audiences), το κείμενο (text) και την παραγωγή κειμένου (production). Στο πλαίσιο αυτό οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις σε ζητήματα φύλου, φυλής, σώματος, ηλικίας, σεξουαλικότητας μέσα από το πρίσμα δημοφιλών κειμένων (π.χ. σάτιρα, κωμωδία, ριάλιτι τηλεόραση, σειρές, μόδα) και των κουλτούρων δικτύωσης (networking and social media cultures).

ΑΡΘΡΟ 7. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.1 Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σε ποσοστό που ορίζεται από τη Σ.Ε. στην αρχή εκάστοτε ακαδημαϊκού έτους.

Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύναται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών/τριών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών/τριών με φυσική παρουσία.

7.2 Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης οι οποίες δεν υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του ΠΜΣ.

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

ΑΡΘΡΟ 8. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ο αριθμός επιτρεπόμενων απουσιών ανά μάθημα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 3 (τρεις). Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή/και με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή και στηρίζεται σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, εργαστηριακές ασκήσεις ή και σε συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων

αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση της Σχολής/του Τμήματος.

8.5 Το ποσοστό συμμετοχής των εργαστηριακών ασκήσεων, εργασιών και σεμιναρίων στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, όπως ορίζει ο διδάσκων/η διδάσκουσα στην έναρξη κάθε μαθήματος.

8.6 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.7 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Σ.Ε και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

8.8 Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.9 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.10 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

8.11 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

8.12 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

8.13 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια, εκτός και αν εκκρεμεί διοικητικός έλεγχος.

8.14 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου.

Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός διπλώματος} = \frac{\sum_{\kappa=1}^N BM_{\kappa} * ΠΜ_{\kappa}}{\sum_{\kappa=1}^N ΠΜ_{\kappa}}$$

όπου:

κ = δείκτης που αναφέρεται σε κάθε μάθημα, $\kappa = 1, 2, \dots, N$,

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών,

BM_{κ} = βαθμός του μαθήματος κ ,

$ΠΜ_{\kappa}$ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ .

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εξεταστεί επιτυχώς στη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

ΑΡΘΡΟ 9. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9.1 Η εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση και την επιτυχή εξέταση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Οι διπλωματικές εργασίες πρέπει να παραδίδονται εντός των οριζόμενων προθεσμιών και πάντως το αργότερο έως την 28η Φεβρουαρίου κάθε έτους. Διαφορετικά οι φοιτητές/τριες ζητούν παράταση καταβάλλοντας τα τέλη φοίτησης του τετάρτου εξαμήνου. Σε κάθε περίπτωση οι φοιτητές/τριες καταθέτουν ένα αντίτυπο της ΜΔΕ στη Γραμματεία του Τμήματος, το οποίο λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου, και ταυτοχρόνως αποστέλλουν αντίστοιχα ψηφιακά αντίγραφα στα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

9.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του κάθε Π.Μ.Σ.

9.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Σ.Ε. ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Κατά περίπτωση, μπορεί να είναι η αγγλική ύστερα από έγκριση της Σ.Ε. Αυτό ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή /τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

9.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

9.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συνέλευσης μετά από εισήγηση της Σ.Ε. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

9.7 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

9.8 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

9.9 Η επιτροπή μπορεί να ζητήσει: (1) ελάσσονες διορθώσεις, στις οποίες ο/η υποψήφιος/α ανταποκρίνεται εντός χρονικού διαστήματος 20 ημερών. Εφόσον αυτό ζητηθεί, η επιτροπή καταθέτει τον τελικό βαθμό στη Γραμματεία χωρίς περαιτέρω εξέταση, (2) μείζονος σημασίας διορθώσεις στη διπλωματική εργασία στις οποίες ο/η υποψήφιος/α ανταποκρίνεται εντός χρονικού διαστήματος 45 ημερών. Στην περίπτωση (2) ορίζεται επανεξέταση της διορθωμένης εργασίας την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο, οπότε εάν ο/η φοιτητής/τρια δεν ανταποκριθεί επιτυχώς, διαγράφεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και απόφαση της Συνέλευσης.

ΑΡΘΡΟ 10. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

10.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr/>).

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

10.5 Η Συνέλευση του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ, μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών κατά την επανάληψη του μαθήματος, όπως ορίζεται στο 8.3 του παρόντος Κανονισμού,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,

- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτώματων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

10.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

10.7 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α' εξάμηνο σπουδών τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη Σ.Ε. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος.

Το Π.Μ.Σ. μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

10.8 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύνανται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ιδίου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10.9 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 19).

10.10 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

10.11 Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Πολιτισμικές και Κινηματογραφικές Σπουδές» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 650 ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε διδακτικού εξαμήνου, συμπεριλαμβανομένου του εξαμήνου της παράτασης, εφόσον αυτή έχει ζητηθεί και εγκριθεί.

ΑΡΘΡΟ 11. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ..

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση της Σχολής/του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 9.5γ του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

ΑΡΘΡΟ 12. ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ

12.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ.

12.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ.

12.3 Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

12.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

12.5 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

12.6 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

- α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,
- β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

ΑΡΘΡΟ 13. ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.

13.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης μετά από εισήγηση της Σ.Ε. στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

- α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,
- β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,
- γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,
- δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,
- ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

13.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Σ.Ε., καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του Ν.4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.ΕΠ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

13.3 Με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής/του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Π.Μ.Σ.

13.4 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,

β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

13.5 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

13.6 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

ΑΡΘΡΟ 14. ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

14.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

14.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

14.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,49) και Καλώς (5 έως 6,49).

14.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

14.5 Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στον/στην «...».

ΑΡΘΡΟ 15. ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

15.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του/της Προέδρου του Τμήματος ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της, του Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ. ή εκπροσώπου του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του/της Κοσμήτορα ή/και του/της Πρυτάνεως.

15.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

15.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο της Σχολής/του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

ΑΡΘΡΟ 16. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Π.Μ.Σ.

16.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

16.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ.

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ.

Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και η κοινοποίησή τους ορίζονται στον οικείο Κανονισμό και αποβλέπουν στη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του. Η Σ.Ε. εξετάζει και αναλύει τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης των μαθημάτων και προβαίνει στις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες, με στόχο τη βελτίωση του επιπέδου των σπουδών.

ΑΡΘΡΟ 17. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027-2028 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 18. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες του προγράμματος ολοκληρώνουν τη φοίτησή τους σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα μαθημάτων που ίσχυε κατά το έτος εγγραφής τους, κατά τα λοιπά ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό λειτουργίας.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διατριβών Ε.Κ.Π.Α. ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

Μελέτιος-Αθανάσιος Δημόπουλος